

Plantana

květen 2026

Info 11

Co pěstovat ve
skleníku přes zimu?

Naše profily na sociálních sítích

Nejčastější choroby bylinek

Rozhovor se zákazníkem

Vážení zákazníci, letošní nástup jara byl pozvolný, což zpravidla pomáhá postupnému nárůstu a nakvétání rostlin. Pevně věřím, že i ve Vašem případě to přineslo dobré prodeje a celkovou spokojenost.

Právě teď je nejvyšší čas přemýšlet o tom, jakým způsobem naplnit Vaše skleníky a foliáky přes zimní období, ať už se jedná o prostory vytápěné, temperované na nulu anebo zcela bez vytápění. V našem sortimentu najdete vhodné rostliny pro každý z těchto způsobů pěstování. Tomuto tématu jsme věnovali úvodní článek našeho zpravodaje, naši zástupci Vám v návaznosti na něj rádi pomohou s naplánováním toho nejvhodnějšího sortimentu právě do Vašich podmínek.

V tomto čísle najdete jako novou rubriku Rozhovor se zákazníkem. Jejím cílem je seznámit se s historií zajímavých českých zahradnických firem a případně se i nechat inspirovat pro vlastní podnikání.

Mám pro Vás jeden tip. Při přemýšlení o tom, čím naplnit skleníky a foliáky přes zimu si nezapomeňte spočítat náklady i v případě, že necháte skleníky prázdné. Některé náklady totiž platíte i v tomto případě - i když to tak na první pohled nevypadá. Stále totiž platí, že prázdný skleník je ze všech možností ta nejhorší :)

Za celý Plantana tým Vás zdraví

Jan Drtil

CO PĚSTOVAT VE SKLENÍKU PŘES ZIMU

V zimním období je mnohem složitější vymyslet, jak efektivně zaplnit Vaše skleníky a foliáky. Kromě nepříznivých klimatických podmínek je třeba také zvážit návaznost zimní produkce na tu letničkovou, která je samozřejmě mnohem důležitější.

Ve studeném skleníku nebo foliáku se dlouhodobě nejvíce pěstují dvouletky, které se k tomu asi hodí nejlépe. Kromě nich můžete ale na část pěstební plochy vysadit jarní trvalky, letničky, bylinky, trávy anebo drobné ovoce.

Dvouletky

Mezi dvouletkami se největší oblibě těší macešky a primule. Primule se dají termínovat na prodejní období od ledna až do dubna, macešky a violky se většinou začnou prodávat hned po jarní oblevě (pokud se zbytek doprodává později, je možné je přesunout na venkovní záhon). V poslední době se do popředí dostávají také bellisky (hlavně odrůda Bam Bam s velkými květy bez potřeby retardace), ranunculus (kompaktní Magic s velkými květy) a pomněnky (nová série Laura je mnohem spolehlivější v dostupnosti sadby i v kvetení).

Jarní trvalky

Mají podobné termíny hrnkování (týden 31 až 45) i pěstební podmínky jako dvouletky, jejich prodejní cena je ale výrazně vyšší a zájem o ně mezi spotřebiteli se stále zvyšuje. Nejprodávanějším druhem jarních trvalek je Saxifraga, následovaná Phloxem subulata. Na dalších příčkách se umísťuje Aubrieta, Pulsatilla, Aquilegia, Arabis, Armeria, Doronicum a Iberis (v tomto pořadí). Nejvíce se osvědčuje namíchat si vlastní směsici druhů a odrůd, která je i barevně co nejpestřejší. Z naší zkušenosti víme, že pěstitelé s nejúspěšnějším prodejem produkují asi 20 % rostlin jarních trvalek v poměru ke dvouletkám – to znamená, že na každých 10.000 rostlin dvouletek objednávají 2.000 jarních trvalek.

Letničky

Osvědčilo se některé letničky vysadit už na podzim a nechat je přezimovat ve studeném skleníku. Na jaře tak prodáváte větší rostliny s více květy, navíc jsou prodejné dříve a tím uvolní brzy místo pro další hrnkování a povolování. Pěstovat přes zimu můžete nejen Dianthus, ale i gazanie, muškáty nebo Lithodoru. Sadbu doporučujeme nahrnkovat v dodacích týdnech 37 až 45 do větších květináčů nebo závěsů a pěstovat společně s primulemi.

Bylinky

Další možností je pěstování bylinek přes zimní měsíce. Díky němu dosáhnete mnohem lepší kvality a velikosti, od dubna tak můžete prodávat rostliny srovnatelné s dovozy z Itálie. Sazenice od firmy Hishtil k přezimování dovážíme v týdnu 35, doporučujeme je hrnkovat do větších květináčů a pěstovat společně s primulemi.

Okrasné trávy

Široký sortiment sazenic okrasných trav od firmy Hogendoorn k přezimování dovážíme v týdnu 35, můžete je pěstovat i společně s maceškami v nevytápěném skleníku. Doporučujeme je pěstovat ve větším květináči, který na jaře prodáte za vyšší cenu. Další možností je nákup polohotových rostlin v květináči K9 na jaře.

Drobné ovoce

V neposlední řadě doporučujeme přes zimu i pěstování drobného ovoce od firmy Lubera, které dovážíme v týdnu 35. Další oblíbenou možností je hrnkování jahod od firmy Syngenta v týdnech 35 nebo 45 a jejich přezimování. Výhodou je brzký jarní prodej vzrostlých rostlin s květy nebo dokonce plody, a to bez velkých nákladů na topení.

PŘEDSTAVUJEME ČLENY PLANTANA TÝMU

Tereza Macková

MÁ CESTA DO PLANTANY

Od malička jsem měla blízko k přírodě, rostlinám i zahradničení, protože velkou část dětství jsem trávila s prarodiči, kteří mě brávali na výlety i na svou zahrádku uprostřed lesů na Vysočině, kde sami trávili spoustu času. Příroda, rostliny i zvířata mě tak přirozeně provázely celým dětstvím i dospíváním. Později jsem sice vystudovala jiný obor – lingvistiku – a začala pracovat v oblasti marketingu a administrativy v různých odvětvích, k zahradě i lesům jsem se ale vždy vracela jako k místu odpočinku a relaxu. Práce v Plantaně, kde působím od roku 2023, mi dnes umožňuje propojit pracovní zkušenosti s tím, co je mi dlouhodobě blízké. Díky tomu má pro mě práce osobnější rozměr.

CO MÁM V PLANTANĚ NA STAROSTI

V Plantaně mám na starosti především propagační materiály, včetně související logistiky a administrativy. Dbám na to, aby se objednané produkty dostaly do vašich zahradnictví včas a pokud možno bez komplikací. Součástí mé práce je také příprava návrhů etiket a dalších reklamních materiálů, aktualizace webových stránek, organizace eventů a podpora kolegů napříč celým týmem.

MŮJ TIP PRO ZÁKAZNÍKY

Doporučila bych Vám využít náš Bonus program, díky kterému můžete získat některé propagační materiály pro podporu prodeje za zvýhodněných podmínek, nebo dokonce zcela zdarma.

MOJE OBLÍBENÁ ROSTLINA

Moje oblíbená květina je tulipán. Mám ráda jejich květy, které mají spoustu různých barev, tvarů a krásně voní.

JAK RÁDA RELAXUJI

Ve volném čase cestuji, chodím na výlety do přírody, se svým psem se věnuji canisterapii. Velkou radost mi udělá, když narazím na dobrou knížku.

INFORMACE Z MARKETINGU

Kromě toho, že Vás naši zástupci pravidelně navštěvují a pomáhají s výběrem sortimentu, pěstováním i prodejem, jsme s Vámi stále v kontaktu i dalšími způsoby. Každé 2 měsíce například dostáváte do schránek tento zpravodaj a každý týden dáváme aktuální informace na naše sociální síť. Nezapomínáme ani na informování hobby pěstitelů v rámci konceptu Gardenstar.

SOCIÁLNÍ SÍŤ PLANTANA

Už druhým rokem zveřejňujeme na Facebooku a Instagramu krátké informace o novinkách v naší firmě, sortimentu nebo zajímavé tipy na pěstování. Je to jeden ze způsobů, jak Vás rychle informovat o čemkoli zajímavém v našem oboru. Tyto příspěvky jsou určeny profesionálním pěstitelům, proto je nepropagujeme směrem k hobby pěstitelům, pro které by nebyly zajímavé.

Doporučujeme Vám sledovat tyto profily, aby Vám nic zajímavého neuteklo.

SOCIÁLNÍ SÍŤ GARDENSTAR

Na profilech Gardenstar zveřejňujeme jiný typ informací, zaměřený na spotřebitelské pěstování na zahradách nebo balkonech. Přístupnou formou radíme s pěstováním a podporujeme tím i Váš prodej. Na navázaných webových stránkách je vyhledávač prodejen našich zákazníků, pro které je zveřejnění zdarma.

Tyto profily pravidelně propagujeme, aby se dostaly mezi co největší publikum zájemců o pěstování květín, zeleniny, ovoce i dalších rostlin.

Doporučujeme Vám sledovat i tyto profily, abyste byli v obraze nejen o druzích a odrůdách, které propagujeme, ale i reakcích hobby pěstitelů.

SÁČKY NA CHRYZANTÉMY

Již několikátým rokem nabízíme prodejní sáčky na chryzantémy, které mají nejen chránit rostlinu a dostat větší počet rostlin na přepravní vozík, ale také rostliny zatraktivnit a informovat o jejich pěstování. Sáčky je možné použít na chryzantémy v květináčích K12 a K13.

STATISTIKY DROBNÉHO OVOCE

Pěstování ovoce, včetně drobného, má v České republice dlouholetou tradici. Drobní pěstitelé oceňují chuť čerstvě utrženého ovoce, které si díky novým šlechtitelským cílům mohou vypěstovat i na malé zahrádce nebo na terase či balkoně. Již pátým rokem nabízíme v našem sortimentu kvalitní sadbu od firmy Lubera, která se zabývá nejen množením, ale i šlechtěním stále kvalitnějších odrůd. U každého druhu jsme do sortimentu vybrali zajímavé odrůdy standardní kvality i prémiovější novošlechtění.

NEJPRODÁVANĚJŠÍ DRUHY

Nejprodávanejším druhem drobného ovoce z nabídky firmy Lubera jsou maliny, u kterých si můžete vybrat z mnoha druhů a odrůd. Druhé se umístily jahody, které nabízíme i od firmy Syngenta (jejich procentuální podíl by byl s jejich započtením ještě větší). Z ostatního ovoce jsou velmi oblíbené rybíz a borůvky (hlavně kanadské, ale i kamčatské). Spíš doplňkové, ale také důležité, jsou různé ostružiny, angrešty, stále populárnější fíkovníky i další druhy.

1. Autumn First
2. Heritage
3. Little Sweet Sister
4. Willamette
5. Sanibelle
6. Golden Everest
7. Glen Ample
8. Goodasgold
9. Twotimer Sugana
10. Little Orangelina

Maliny	31 %
Jahody	20 %
Rybíz	10 %
Borůvky	9 %
Ostružiny	5 %
Angrešt	4 %
Fíkovník	4 %
Kiwi, minikiwi	3 %
Muchovník	2 %
Rakytník	2 %

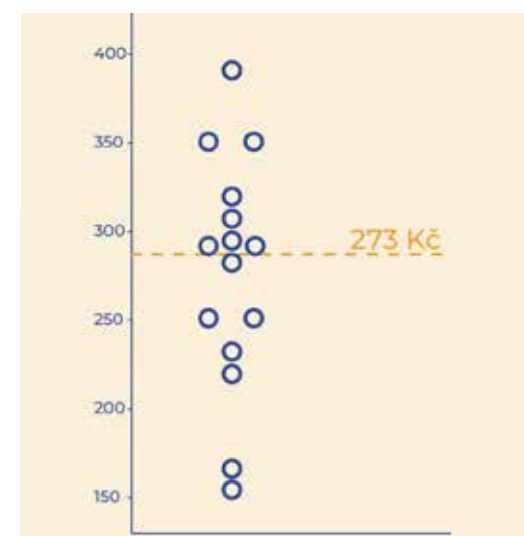
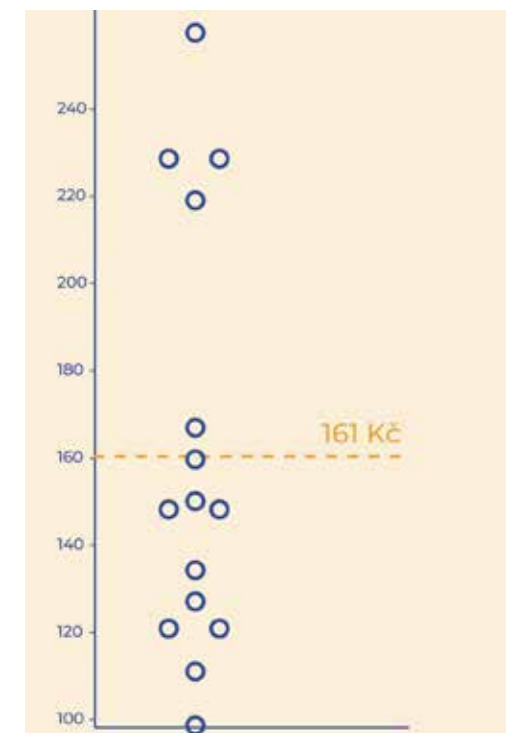
NEJPRODÁVANĚJŠÍ MALINY

Nejlépe se prodávají kvalitní remontantní maliny Autumn First, následované tradiční remontantní odrůdou Heritage. Ze stále oblíbenějších balkonových malin je nejdůležitější červená Little Sweet Sister (na 8. a 10. místě jsou další balkonové odrůdy). Z jednoduždicích malin je nejoblíbenější tradiční Willamette, těsně následovaná prémiovou Sanibelle. Beztrnná novinka Glen Ample rychle stoupá žebříčkem nahoru.

MALOOBCHODNÍ CENA MALINY

Průměrná maloobchodní cena maliníku v květináči 1,5L byla loni 161 Kč (včetně DPH). Rozptyl cen u 15 českých pěstitelů byl od 98 do 255 Kč, většina se pohybovala mezi 120 a 160 Kč. Na velký rozptyl měla vliv velká odrůdová škála.

MALOOBCHODNÍ CENA BORŮVKY

Průměrná maloobchodní cena kanadské borůvky v květináči 3L byla loni 121 Kč (včetně DPH). Rozptyl cen u 15 českých pěstitelů byl od 155 do 390 Kč, většina se pohybovala mezi 200 a 300 Kč. Na velký rozptyl měla vliv velká odrůdová škála.

NEJČASTĚJŠÍ DODACÍ TÝDNY

Velmi oblíbeným dodacím týdnem je 8. - určený k brzkému dopěstování v temperovaném skleníku nebo foliáku. Pro nahrnkování přímo na venkovní plochu jsou určeny týdny 14 (raději s ochranou proti jarním mrazíkům) a 19. Pro stále oblíbenější pěstování přes zimu ve studeném skleníku a následně pro brzký prodej velké rostliny, je určen dodací týden 35.

8. týden	30 %
14. týden	19 %
19. týden	32 %
35. týden	19 %

VÝSLEDKY SPOTŘEBITELSKÉ ANKETY (2. DÍL)

Přinášíme Vám druhou část výsledků ankety, kterou pro nás zorganizovala Johana Rubínová v prostorách zahradního centra Bratronice. Sběr dat probíhal o prvním březnovém víkendu, kdy díky oteplení zamířilo do zahradnictví velké množství zákazníků. Výsledky ankety jsme zpracovali a přinášíme Vám je postupně ve třech částech.

Jak by řekl klasik - sto Čechů jsme se zeptali a hledali nejčastější odpověď na otázku. V druhé části ankety jsme se zákazníků ptali na jejich preference druhů a způsobů pěstování, také podle čeho si vybírají rostliny a kolik jsou ochotni si připlatit za vyšší kvalitu.

PĚSTUJETE LETNIČKY?

Ano, v truhlíku/závěsu/květináči	91 %
Ano, na záhoně	28 %
Nepěstuji	5 %

Drtivá většina zákazníků zahradního centra pěstuje nějakým způsobem letničky. Potvrdila se tak největší oblíbenost této skupiny květin ze všech. Výhodou pro firmy pracující v našem oboru určitě je, že se letničky nakupují každé jaro znovu :)

Velká většina zákazníků vysazuje letničky do pěstebních nádob, proto je důležité šlechtění převislého tvaru a bohatosti kvetení. Více než čtvrtina zákazníků stále vysazuje i na záhony, kde je nejdůležitější zapojení porostu a odolnost k nepříznivým podmínkám.

JAKÉ LETNIČKY PĚSTUJETE?

Pelargonie	81 %
Petunie	43 %
Begonie	37 %
Lobelie	31 %
Verbena	27 %
Mandevilla	13 %
Calibrachoa	10 %
Osteospermum	9 %
Bidens	8 %
Tagetes	7 %
Sanvitalie	3 %

Zdaleka nejoblíbenější letničkou i nadále zůstává muškát, který kvůli jeho vlastnostem a různorodosti pěstují čtyři pětiny zákazníků. Velmi oblíbené jsou také různé druhy a formy petunií a begonií do truhlíků i na záhony. Překvapivě na čtvrtém místě se umístila lobelka, hned za ní potom verbena. Obliba teplomilné mandevilly každým rokem stoupá, proto už je na šestém místě. Naopak calibrachoa bývá kvůli své náročnosti na pěstování postupně nahrazována drobnokvětými petuniemi (Itsy a Dekko).

CO JE PRO VÁS PŘI VÝBĚRU LETNIČEK NEJDŮLEŽITĚJŠÍ?

Barva květu	73 %
Vhodné stanoviště	35 %
Tvar rostliny	22 %
Velikost květu	21 %
Cena	19 %
Počet květů	14 %

Tři čtvrtiny zákazníků si vybírá letničky podle barvy květu, při objednávce sadby je dobré myslet na to, že jsou to většinou ženy.

Třetina správně zohledňuje stanoviště, kam rostliny bude vysazovat (jinými slovy ale dvě třetiny spotřebitelů stanoviště vůbec nezohledňuje). Asi pětina zákazníků při nákupu vybírá podle tvaru rostliny, velikosti květu nebo ceny. Nejméně zákazníků si vybírá podle počtu květů na rostlině - pro výsadbu je samozřejmě i lepší, když rostlina ještě není v plném květu.

KOLIK JSTE OCHOTNI SI PŘIPLATIT ZA VYŠŠÍ KVALITU?

Nic	5 %
10 % navíc	48 %
25 % navíc	32 %
50 % navíc	13 %
Klidně i dvojnásobek	2 %

Dobrá zpráva pro všechny profesionální pěstitele je, že 95 % zákazníků je ochotno si za kvalitu připlatit. To potvrzuje naše dlouholeté doporučení, že je lepší zaměřit se na prémiovější rostliny.

Asi polovina spotřebitelů je ochotna připlatit si kolem 10 %, druhá polovina tvrdí, že je ochotna připlatit si opravdu výrazně (25-100 %). Je samozřejmě otázkou, jestli to potom ve skutečnosti opravdu udělají, ale minimálně je to prvotní nastavení, se kterým do prodejny přicházejí a dá se s ním nějak pracovat..

V příštím vydání našeho zpravodaje se můžete těšit na výsledky poslední části naší ankety, věnující se trvalkám, zelenině a drobnému ovoci.

ROZHOVOR SE ZÁKAZNÍKEM

Cestou do Břeclavi jsem vzpomínal na to, jak jsem v roce 1999 začal jezdit k Malinkovičům, a jak mi pan Malinkovič starší hrdě ukazoval své vlastní linie primulí, které si množil pro další pěstování. Během největšího prodejního shonu o první květnové sobotě si na mě chvíli našli jeho pokračovatelé Jarda Malinkovič se sestrou Ladou Důbravovou.

Jak vlastně začala historie vašeho zahradnictví? Váš táta to tady založil na zelené louce nebo obnovoval?

Otec byl z generace echt zahradníků z Mělníka, kteří byli hrdí na to, že tam vystudovali. Od roku 1974 pracoval v Lednici, kde založil jednu z největších okrasných školek u nás.

Kolem roku 1990 se pokoušel si školku pronajmout, když to nevyšlo, naskytla se možnost pronajmout si od JZD Břeclav zanedbané zelinářství. Na začátku v roce 1992 do toho šli naši rodiče, já a sestra s manželem Petrem. Začali jsme úplně od nuly, nebo spíš z mínusu, protože bylo vše hrozně zpustlé. Otec uměl nejvíc pěstovat dřeviny, ale protože se u nich musí dlouho čekat na prodejní velikost, začali jsme pěstovat i letničky a zeleninu na plody.

Chodili jsme prodávat do trhu, občas jsme někam vyjeli na zkušenou, např. ke Starklovi do Rakouska. Už tehdy jsme nazvali firmu zahradní centrum, protože jsme se chtěli zaměřovat hlavně na prodej malopěstitelům.

Takže jste sortiment postupně rozšiřovali o další druhy?

Ano, a okrasné dřeviny jsme naopak postupně ukončili, protože je pro nás výhodnější prodávat maloobchodně než

velkoodběratelům. Dnes dělají největší podíl letničky a dvouletky, pěstujeme i trvalky, včetně těch z kořenů, zeleninu, drobné ovoce, bylinky a chryzantémy.

Už tradičně dodáváme také víc než 200.000 letniček na výsadbu měst po celé ČR. Je to hodně složité kvůli různým požadavkům na skladbu a termíny, ale už jsme si na to vytvořili funkční systém. Po Dušičkách děláme ještě asi 80.000 svazků jmelí na Vánoce, většinu pořád ještě zladeného, zbytek zeleného.

zahradní centrum
malinkovič-důbrava

Velký posun asi přišel s druhým pěstebním areálem v Moravském Žižkově?

Ten jsme odkoupili v roce 2002 od podílníků JZD, byl to docela horor, bylo jich celkem 53. Přebírali jsme to po italském pěstiteli rajčat, kterému jeho záměr nevyšel. Půl roku jsme byli v nájmu, potom jsme delší dobu odkupovali a rozběhli pěstování ve větší míře, máme tam asi půl hektaru LURek.

Jaké bylo vaše nejlepší rozhodnutí v historii firmy?

Určitě to bylo postavení nového moderního zahradního centra v roce 2017. Z malých a zastaralých prodejních prostor jsme se posunuli na úplně jinou kvalitativní úroveň. Stavěla nám ho firma Agrosur - byli jsme s nimi celkem spokojeni, ale většinu praktických věcí jsme museli vymyslet sami. Na jedné polovině je pevná střecha, na druhé mléčná folie, která zajišťuje dobré klima pro rostliny i zaměstnance. Venku navazuje zastřešená část nad některými stoly, která je velmi dobrá pro stínomilné druhy anebo v případě špatného počasí v předjaří.

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O FIRMĚ:

Produkční plocha pod sklem	6.800 m ²
Produkční plocha venkovní	4.800 m ²
Prodejní plocha vnitřní	900 m ²
Prodejní plocha venkovní	1.000 m ²
Počet zaměstnanců celoročně	10
Počet zaměstnanců v sezoně	21

Co se vám ve firmě naopak neosvědčilo?

Dodávání zboží obchodním řetězcům. Dříve jsme přes zprostředkovatele dodávali do potravinových řetězců, nejvíc asi jmelí a primule, ale po změně nákupčích si každá pobočka nabírala hodně zboží, ze kterého potom velkou část vraceli. Takže to pro nás bylo neekonomické, zůstalo nám tam bohužel nakonec viset hodně peněz. Naštěstí jsme to nahradili maloobchodním prodejem.

Jaké máte plány do budoucna?

Možná už letos bychom rádi nahradili staré rozbité japy v Břeclavi za moderní foliáky, ve kterých bude práce jednodušší a kvalita rostlin vyšší. V dlouhodobém výhledu už přemýšlíme o předávání firmy mladší generaci. Naštěstí máme oba děti, kteří mají o obor zájem a jednou by od nás firmu mohli převzít.

Máte prosím na závěr nějaké doporučení pro Plantanu?

Ve vašem sortimentu nám už asi nic nechybí. Určitě ale i dál udržujte kontakt mezi zahradníky, líbí se nám akce, které děláte. My málokdo máme čas objet třeba pět zahradnictví, takže se spoustou lidí se známe jen díky tomu, co vy organizujete. Plus se tam ještě něco přivzděláme, z toho pak čerpáme pořád. Bylo by dobré uspořádat zase po čase i zájezd na Flower Trials do Holandska. Pokračujte také v podpoře prodeje - různé etikety, cedulky, květináče a další věci.

Za rozhovor poděkoval Jan Drtil

NEJČASTĚJŠÍ CHOROBY BYLINEK

Léčivé, kořeninové a aromatické rostliny jsou často označovány jako bylinky. Nepříjemné pro jejich pěstitele, ať profesionální či malopěstitele je zjištění, že i ony mohou být napadeny patogeny či škůdci, proti kterým se hůře zasahuje chemicky, ideální je jim proto předcházet.

FÁZE MLADÝCH ROSTLIN

Krátce po výsevu, pokud nejsou dodržena preventivní hygienická opatření (desinfikovaný substrát, výsevní plata, stoly, nářadí) se může vyskytnout padání klíčnic rostlin, které postihuje výsevy od vyklíčení semene do vyvinutí prvních pravých listů a může se vyskytnout jak ve výsevech ve sklenících či fóliovnících, tak ve volné půdě. K napadení jsou vnímavé především pozvolna klíčící druhy, např. petržel. Největší škody vznikají při nadměrné vlhkosti půdy a vysoké vlhkosti vzduchu. Symptomy se často objevují nejprve na lokalizovaných místech se špatně odvodněným substrátem a přehuštěnou výsadbou. Typický je úhyn zcela mladých rostlin, starší (přibližně od prvních pravých listů) bývají zasaženy méně často, především pokud jsou vystaveny extrémně nepříznivým podmínkám.

Pravé padání klíčnic rostlin (pre a postemergentní) způsobují půdní patogeny, např. půdní oomycety r. *Pythium* a *Phytophthora*, nebo houby r. *Alternaria*, *Berkeleyomyces* (syn. *Thielaviopsis*), *Botrytis*, *Fusarium*, *Rhizoctonia* aj. Rostliny napadají buď samostatně, nebo více druhů společně, a je někdy obtížné určit primárního původce.

Pythium a Rhizoctonia

Padání klíčnic rostlin

Pro preemergentní padání je typická mezerovitost výsevu, protože vyrůstající kořínek i děložní lístky, případně hypokotyl, jsou rozloženy ještě dříve, než rostliny dosáhnou povrchu substrátu. Typickými patogeny semen jsou druhy r. *Alternaria*, *Fusarium*, *Botrytis* aj. Postemergentní padání se vyskytuje až po vzejití a je charakterizováno zaškrncením a hnilobou hypokotylu na úrovni nebo těsně nad povrchem substrátu. Na bázi hypokotylu se původní vodnatá skvrna rozšíří a po obvodu vytvoří prstenec, pletivo ztmavne, svraští se a zahnívá. Napadené rostliny vadnou a padají, jako by byly odříznuty, odtud také pochází název choroby. Poškozená pletiva se za vlhka pokrývají rozmnožovacími orgány hub,

např. r. *Alternaria*, *Botrytis* aj. Ve výsevu nejprve odumírají jednotlivé rostliny, postupně se padání ohniskovitě rozšiřuje. Výskyt, vývoj a šíření patogena, v závislosti na druhu, podporují především vysoké nebo nízké teploty, zamokřený nebo suchý substrát, vysoké dávky dusíku, zasolení substrátu, nedostatečné světelné podmínky, nadměrná hustota rostlin aj.

PYTHIUM

V chladnějších podmínkách, vlhčích substrátech a při vyšších dávkách dusíku se vyskytují spíše druhy r. *Pythium*, které do rostlin pronikají přes špičky kořenů. V počátečním stadiu jsou jemné kořínky bílé, pouze s nažloutlými až světle hnědými špičkami.

Výskyt fytoftor je vázán spíše na konkrétní a starší druhy rostlin. Druhy r. *Phytophthora* jsou agresivnější, a na rozdíl od pythia pronikají do rostlin po celé délce kořenů, avšak špičky kořenů a jemné kořínky zůstávají dlouho bílé.

FUSARIUM

V teplejších a sušších substrátech jsou rozšířeny houby r. *Fusarium* a v horních vrstvách zejména *Rhizoctonia* (postemergentní padání, zaškrncení v úrovni substrátu). Napadené rostliny bývají typicky rozptýleny nebo ve skupinách (ohniscích, hnízdech), zatímco při nepravém padání (abiotické faktory) jsou rostliny postiženy rovnoměrněji a výskyt je téměř 100 %. Nepravé padání klíčnic rostlin je následkem působení nepříznivých mikroklimatických podmínek, vysoké či nízké teploty, nadměrné dávky živin, zasolení substrátu, utopení ve vlhkém nebo vyschnutím v suchém substrátu, poškození přípravky na ochranu rostlin aj. Např. působením vysoké teploty a přehřátím horní vrstvy substrátu dochází k nekrotizaci pletiva stonku a po vyjmutí rostliny je stonek pod poškozeným místem zdravý stejně jako kořeny.

Starší sazenice, např. bazalka, kopr, máta, petržel, šalvěj aj., jsou vnímavé k hnilobám kořenů a kořenového krčku. K nejčastějším původcům patří tzv. půdní oomycety, tj. druhy r. *Pythium* a *Phytophthora* či houby r. *Rhizoctonia*, *Fusarium* aj. *Pythium* se vyskytuje především ve vlhkých substrátech a při nižší teplotě, *Rhizoctonia* v teplejším a sušším substrátu. Poškozené či odumřelé kořeny neumožňují zásobování nadzemních částí rostlin vodou a živinami, rostliny zastavují růst, vadnou a odumírají. *Pythium* přežívá v substrátu trvalými sporami, *Rhizoctonia* tzv. sklerocii. Na ochranu bylinek proti oomycetám lze použít např. *Lalstop G4 WG* či *Alginur*.

Poškození kořenů Pythiem

Rhizoctonia na stonku

BOTRYTIS

K nejčastějším patogenům, zejména v hustých výsadbách, patří houba *Botrytis cinerea*. Podílí se na padání klíčnicích rostlin, hnilobách a nekrotizacích listů a stonků. K infekci dochází kdykoliv během pěstování, v jakékoliv růstové a vývojové fázi, již při teplotách 0,5 °C a více, přičemž nejvčetnější jsou nově vyrůstající, poškozená nebo odumírající pletiva. K nejnáchylnějším druhům patří bazalka, meduňka, petržel a tymián. Na ochranu bylinek proti *Botrytis* jsou registrovány fungicidy Geox 50 WG, Kryor, Luna Sensation, Problad, Romeo a Zenky.

Botrytis na tymiánu

PADLÍ

Z kořeninových rostlin jsou obzvláště vnímavé k napadení padlím šalvěj, meduňka, petržel, máta, dobromysl, rozmarýn aj. Padlí tvoří na listech nejprve drobné bělavé skvrny, které se velmi rychle slévají do souvislých ploch a pokrývají i stonky a v konečné fázi celou rostlinu. U některých druhů bývají nejprve napadeny nejstarší listy, takže počátek napadení lze snadno přehlédnout, stejně jako u rostlin s šedozeleným zbarvením listů. Spory padlí nevyžadují ke klíčení vodu, pouze kolísající relativní vzdušnou vlhkost a vyšší teploty. K preventivním opatřením patří výběr rezistentních odrůd a dostatečný prostor mezi rostlinami. Na ošetření lze použít přípravky na bázi síry, vhodnější je prostory před pěstováním desinfikovat (vysířit). K ošetření lze využít fungicidy Signum, Problad a Luna Sensation.

Padlí šalvěje

Padlí na rozmarýnu

Padlí na tymiánu

Plíseň bazalky na klíčnicích rostlinách a na listech

PLÍSNĚ

U hrnkové produkce bylin se u některých druhů vyskytují plísně, jejichž počáteční symptomy jsou zaměnitelné za symptomy nedostatků ve výživě, nevhodného pH substrátu či teploty. Na počátku napadení se obvykle objevují na líci listů světle zelené, bledé či žluté skvrny, v konečné fázi listy odumírají. Na bazalce určené k řezu a pro přímý konzum je obávaná osivem přenosná plíseň bazalky (*Peronospora belbahrii*), která může během několika dnů způsobit úplnou ztrátu porostu. Zatímco u bazalky se zelenými listy jsou symptomy dobře viditelné, u malolistých kultivarů se často chloróza na líci listů neobjeví a u červenolistých kultivarů jsou symptomy pozorovatelné mnohem později. Za vysoké vzdušné vlhkosti se tvoří na rubové straně listů šedo až černohnědý povlak rozmnožovacích orgánů plísně. U šalvěje se především

Plíseň šalvěje

na nejstarších listech objevují hnědé hranaté skvrny, jejichž původcem je plíseň *Peronospora lamii*. Ochranná opatření zahrnují výběr rezistentních odrůd, nepřehřívání porostů, zabránění ovlhčení listů (závlaha ke kořenům nejlépe ráno, případně v několika větších dávkách), dostatečný časový odstup od následného výsevu, sušší podmínky pěstování, zabránění kondenzace vodních par na povrchu pletiv ve sklenících (v nouzových případech zvýšení teploty, použití ventilátorů), vyrovnanou výživu, pravidelnou kontrolu rostlin a okamžité odstranění napadených rostlin z porostu. Bylinky určené pro přímý konzum lze ošetřit přípravky s fungicidním účinkem (Alginur, Revus), pro okrasné účely lze aplikovat fungicidy určené proti plísním.

FOTOGRAFIE OD NAŠICH ZÁKAZNÍKŮ

Naši zástupci Vás navštěvují každý den, aby Vám poradili nejen s výběrem vhodných odrůd, ale i s jejich pěstováním a prodejem. Během svých návštěv pořizují fotografie, které by mohly inspirovat i ostatní pěstitele. Zde přinášíme výběr těch nejzajímavějších z minulého období.

Nová sytě žlutá Sanguna
Deep Yellow

Roubovaná kapie Lipari
na konci dubna

Sadba pórků z Izraele
v týdnu 15

Kompaktní rajče
Tornado z naší sadby

Campanula Clockwise z týdne 37
po přezimování v dubnu

Balkonová jahoda Summerbreeze
v potištěném květináči

Rhodohypoxis z kořenů od
firmy Hogendoorn v dubnu

Multiplato na 4 rostliny
s držákem Bylinky na maso

Je nejvyšší čas objednat tyto rostliny:

Plnokvěté primule
CANDY ROSE

Violky do packu
DELTINI

Nejprodávanější jarní trvalky
SAXIFRAGA

Nejprodávanější malinu na
přezimování HERITAGE

Nejprodávanější bylinky na
přezimování MENTHA

Nejprodávanější trávu na
přezimování MISCANTHUS

Pro více informací kontaktujte naše zástupce

Tomáš Kulháněk
Manažer prodeje
tel: 724 341 315

Ladka Rubínová
Východní a Střední Čechy
tel: 724 549 309

Štěpán Zima
Západní, Jižní a Sev. Čechy
tel: 725 338 279

Jana Schubertová
Morava a Vysočina
tel: 793 912 626

www.plantana.cz